

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**
Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábon petít
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

A liberalismus egy újabb diadalmi lépése.

Irta: Csiky Lajos.

Feketehegy, aug. 12.

Uj idöket élünk, uj eszmék foglalnak tért társas életünkben, egyházainkban, állami és politikai tényezőink körében.

Mintha az az „uj rend,“ melyet egyházpolitikai nagy törvényeink teremtettek meg, mint életadó eső, felzsongította volna az oly igen sokáig szomjazott talajt; mintha valamely üde lehellet fuvalna keresztül e haza bérezei, halmái fölött s folyói ölen; mintha nehéz álmom után mind tisztábban kezdene eszmélni a gondolkodó agy s mind szabályosabban verni az érező szív: ugy vagyunk mi most hazánkban, e szép, e jó, ez édes Magyarországon.

Uj idöket élünk.

Az uj ezredév hajnalhasadásának első óráiban vagyunk még mindig. Az ünnepi félév első fele ugyan már elmúlt, de még nem tudunk, talán nem is akarunk megszabadulni a mult képeivel való foglalkozástól s ha ezer éven át a jelennek dolgoztunk, ma még talán nem akarunk sokat törödni a jövővel.

Hiszen a jövő ugy is eljő az időnek rendjén.

De nem!

Dolgozunk mi már a jövőnek is. Az ünnepi zsolozsmák hangján itt és ott, sok helyen át- és átzen-
dül egy-egy tette felhívó kiáltás, fel-felragyog egy nagy ténynek világító tüze, mely kiáltás a messze jövőre rejtekeibe nyilallik belé, mely tüz az ismeretlen jövő sejtelmes árnyait oszladoztatja.

Uj idöket élünk . . . nemesak annyiban, hogy egy uj ezredév küszöbén állunk, de annyiban is, hogy uj elveknek kezdünk hódolni s uj meggyőződést teremtünk nemes és tiszta liberalismusunk által immár kipróbált életképességünk mélyebb tartalma felől is.

De mire ez a bevezetés s a liberalismusnak — ezikkünk ezime szerint — miféle újabb diadalmi lépése felől akarok én mostan írni?

Nincsen módomban ezen a világtól meglehetősen távol eső helyen, csöndes pihenésem e nyári Pathmosán, lapok (oly igen jól-eső) hiányában nincsen módomban tudni, vajjon méltatták-e a hazai protestantismussal valamennyire is rokonszenvező politikai és egészen annak szolgáló lapjaink azon tény, mire én most gondolok s mi a tollat kezembe adta?

Vállyi Jánosnak, a tiszántuli evangélikus reformált egyházkerület közelebb elhunyt főgondnokának temetésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter képvi-

selőt küldött államtitkára személyében.

Dr. Wlassics Gyula miniszter, e minden izében liberális gondolkodásu, nagy tettek hivatottnak bizonyult, minden előítéleten felülemelkedni képes és államférfiu, elküldi a maga képviselőjében a református egyházkerületi főgondnok temetésére miniszteriumának rangban utána közvetlenül következő képviselőjét, Zsilinszky Mihályt.

Bizony a liberalismus eszméinek újabb térfoglalása, bizony a liberalismus egy újabb diadalmi lépése ez!

Hiszen a temetésen való képviseltetés általi kegyeletes kitüntetés nem szólt és nem is szólhatott a korábban függetlenségi párti országgyűlési képviselőnek, sem pedig a főrendiházi tagnak, hanem egyesegyedül a református főgondnokot illette az.

Egy fénysugár ez az uj idők hajnali derűjében, egy töredék ama szivárványból, mely a jó lstennek jóvoltából egykoron fenn fog talán a maga egész valóságában is ragyogni e mi hazánk ég-boltozatán.

Ugy tudjuk, hogy a római katolikus püspökök temetésén, igenis, mindig szokta magát képviseltetni a kultuszminiszterium, de, az én tudtomra legalább protestáns egyházi főember, mint

T Á R C Z A.

Nőuralom.

A föld kerekiségének bizonyára legérdekesebb városa Oskaloosa, Kansasz államban. Rengeteg prairie közepében fekszik, körülvéve buján termő gabona-földektől.

Mint minden más prairie-város, a melynek néhány ezer lakosa van, utczáit árnyékos fák szegélyezik, alacsony faházai előtt széles verendák disztelenkednek, az üzlet kevés, annál nagyobb a templomok száma, van néhány bank és fogadó. Legnagyobb és legszebb ház az iskola, egy nagy quadrátkövekből álló épület.

Oskaloosa város még néhány évvel ezelőtt ismeretlen volt az Egyesült-Államokban, sőt magában Kansaszban is kevesen voltak, akiknek a város létezéséről fogalmuk volt.

Ujabb, semhogy a mappán feltünteték volna, kisebb, semhogy vasut vinne feléje. Lakossága két ezer lélek, amelynek kétharmada férfi, egyharmada nő. Oskaloosa ennek daczára nagyon nevezetes város, beszélnek róla New-Yorkban, Chicagóban, Washingtonban, rajong érte valamennyi asszony az Egyesült-Államokban

és hogy ez mit jelent, azt nem kell külön kiemelni.

Kansasz tudvalevőleg mértékletességi állam, „prohibition state“, tehát azon nyolczvanezer angol négyszög mértékezőn belül, amelynek neve Kansasz, nem szabad szeszes italokat árulni. Nincsenek itt sörházak, rumivók, drinking-barok, pálinkás bódék.

A vendéglőben ebédhez csak tejet, vizet és limonádét adnak s a ki Kansaszba utazik, az a bort és sört, amelyet ott tartózkodása alatt nélkülözni nem akar, ugy csempészi be kalapskatulyában, podgyászban, ládában. Így tesz minden utas, a ki nem éri be tejjel és limonádéval. Így segít magán a külföldi. De miután Kansaszban is van néhány százezer férfi, a ki nem utazhatik minden pillanatban a határon túl, hogy fölhörpítsen egy pohár whiskyt, mindenféle fogással élnek, hogy a Missouri Államból becsempészsék az óhajtott italokat.

Tömegesen hoznak be whiskyt vajhordókban, petroleumos kannákban, tentás-üvegekben, eszímákban, kalapokban és a mikor a hatóság, esodálkozáva azon, hogy egyszerre csak olyan rengeteg mennyiségű vajat, petroleumot, tintát fogyasztanak a független alattvalók, rájött a turpisságra, tyuktojásban, bivalyszarvban, üreges billiárdgolyókban folytatták a csem-

pészetet, sonkaalaku faedényeket faragtak és valódi sonka közé keverték, whiskyt dugtak gyapju- és árucsomagok közé, gabona- és lisztes zsákokba szóval Kansasz részegeskedett mint annak előtte.

Az állam nem birt Kansasz férfainak e csunya szenvedélyével. Mennél szigorubban őrizték a határt, annál jobban mulattott a szabad farmerség, ha megtréfáltatta a hatóságot. Mi több, egy esomó „mértékletes“, a kik nejük parancsára a prohibition, vagyis aszeszes italok tilalmát megszavazta, eltántorodott a másik partra s ha a választás nyáron volt, a mikor a választók whisky után opedve szomjaztak a prohicionerek pártjának, többsége elolvadt, mint a vaj. Az italgyűlölőknek csak egy segítségük volt, hogy megadják a szavazati jogot azoknak, a kik örökkön-örökké utálták a whiskyt és brandyt s a kik gyermekségüktől fogva hívei a tejnek és limonádénak, tudniillik az asszonyoknak. A reform meglett, az asszonyok nemcsak választó jogot kaptak, hanem képességet a hivatalviselésre is és ezzel a mértékletességi párt felülkerekedett. A legközelebbi választásnál a szavazatok harmincz százaléka az asszonyoktól eredt és a puritán italgyűlölők visszanyerték nagy többségüket.

A víz és tej ellenségei legnagyobb számban Oskaloosa derék városában vala-

Értekezhetni s utasításokat lehet szerezni Zommer Károlynál Szatmáron.

ilyen, temetésén eddig az nem történt meg.

Tisztelet a miniszternek, ki szakított a hagyományos szokásnak csak egy egyház főembereire való kiterjesztésével; ki megbeszülte e tényével magyar református egyházunkat sokkal inkább, mint valamennyi elődje tevő; ki nem csak szóval vallja a liberalizmust, de tetteiben is őszinte barátja annak.

Oly tény ez, oly diadalmi lépés előre a szabadelvűség megszentelt ösvényén, melyet a hazai protestáns egyház, mint korszakalkotó momentumot jegyezhet föl krónikájának lapjaira.

— **Belföldi hírek.** (Bánffy Dezső) miniszterelnök Osztráciából hazajövet másfél napig időzött Berlinben, ahol megtekintette a kiállítást. — (Darányi Ignác) földmivelésügyi minisztert tegnap igatták be ünnepélyesen a komáromi ev. ref. egyházmegye gondnoki székébe.

— **Külföldi hírek.** (A német császár) magyarországi útja az idénről elmaradt, mert Frigyes kir. herceg bélyei kastélyát az idő rövidsége miatt nem lehet berendezni s a vadállomány sem elég gazdag. (Az olasz trónörökös eljegyzése) Milena montenegrói hercegnővel már legközelebb megtörténik. A cettinjei metropolita már beleegyezett a hercegekissasszonynak a r. kath. hitre való áttérésébe.

A czár Párisban.

Párisban lázasan készülnek hatalmas szövetségeseknek, a minden oroszok czárjának méltó fogadtatására. A czár tervbe vett látogatása minden egyebet háttérbe szorított; a boulevardokon, a kávéházakban egyébről sem beszélnek, mint erről a látogatásról. A lapok napok óta alig irnak egyébről, új meg új, különösebbnél különösebb terveket eszelnek ki, hogy kifejezzék szimpátiájukat a fiatal autokrata uralkodónak. Ezekről a nagy előkészületekről a Times párisi levelezője

a következő érdekes sorokat írja lapjának:

A czár párisi látogatása a beszédnek majdnem kizárólagos tárgya a lapok legfőbb témája. És ez nem is lehet másképp, mert ezt a látogatást nem csupán politikai, hanem egyszersmind társadalmi jelentőségűnek tekintik, a mely a francia köznépet is érdekli. A köznépet pedig Párisban soha számításán kívül hagyni nem szabad. E köznéppel kielégítése a kormánynak főtörekvését képezi mindenkör. Ha ez a párisi nép elégedetlen, eszközévé válik minden ellenséges elemnek. A forró nyári hónapokban Párisban az iparra, kereskedelemre rossz idők járnak. Mindenki elhagyta a fővárost; utazik, a tengerparton nyaral s minthogy az időjárás rossz, a szegény üzlettulajdonosok, kereskedők még a szokásos pár órányi kirándulásoktól is meg vannak fosztva. A czári látogatás bejelentése tehát épen kapóra jött. Erre a hírre hamarabb vissza fog térni az elegáns világ Párisba, nemcsak azért, hogy ott legyen akkor, amikor a czár megérkezik, hanem, hogy megtegye előkészületeit az ünnepségekre. Visszatérnek, hogy áttanulmányozzák az ünnepségek programját s hogy kívánságukat kedvező foglalkozásuknak: valami jó helyet szerezni a bevonulásra.

Huszonhat éve már, hogy Páris nem látott falai közt koronás főt, a volt perzsa sah kivételével, kit azonban a francia nép nem is tekintett egészen szuverén uralkodónak. A saht nem is a köztársaság elnöke, hanem a miniszterelnök fogadta. Ezuttal egy ifjú szövetséges uralkodó érkezik a francia fővárosba hivatalos látogatásra s közöttük tölt néhány napot. Bizonyos, hogy a mit emberkéz létrehozhat s a pénz hatalma végrehajthat, mindent meg fognak tenni, tekintet nélkül a költségekre. Milliőkat fog áldozni az állam és magánosok, hogy a czár néhány napi ottlétét feledhetlenné tegyék. A mikor az orosz tengerészek látogatták meg Franciaországot, magánosok rendezték az ünnepségeket a sajtó kiváló közreműködésével; az állam csak diszkrétan járult hozzá. Most a köztársaság elnökének szól a látogatás, ő fogadja, ő ünnepli őt.

E mellett azonban sem a nemzet, sem a sajtó nem akar háttérbe szorulni. A Figaro fellépett azzal a tervvel, hogy

a Párisban megjelenő 2500 folyóirat adakozzék 10—10 frankot s a pénzért lepják meg a czárt egy diszkarddal, vagy más emléktárggyal. Ez azonban még nem minden. Ugyancsak ez az ujság felhívást intézett a francia nőkhoz, hogy közadakozás útján vegyenek egy bölesőt a czárné gyermeke számára.

A Gaulois-t viszont a diszkocsik meg a lovak érdeklik. Legbájosabb azonban megoldani azt a kérdést, minő szerepet vigyen az ünnepségek alatt a párisi községtanács, mely csupa szociálistákból és radikálisokból áll? Ennek a kínos kérdésnek megoldása még hátra van. Egy bizonyos, ha a Bourgeois-kabinet kormányon marad, a czár soha Franciaországot meg nem látogatja.

Házasság testvérek között.

Abauj-Szántóról olyan esetről irnak, amely a napról-napra ismétlődő és változó, nem ritkán megdöbbentő drámák között is párját ritkítja. Valóságos befejezett tragédia a szó szoros értelmében s minden egyes mozzanatából az emberi sors kegyetlen következetessége és kéréletlen szigorúsága szól hozzánk. Évezredek óta minden nemzet költői megpróbálkoztak azzal a rettenetes tárggyal, amelyet most a nagymester, az élet tár elénk, új, megrázó kiadásban s olyan kerek kompozícióban, hogy szinte azt hisszük, nem is a valósággal, hanem valami kiszámított, fufangosan összeszőtt irodalmi alkotással van dolgunk; olyan okszerűen fonódnak egymásba a történet egyes szakaszai. Arról van szó, hogy a legközelebbi vérrokonok, nem ismerve egymást, miként kerülnek egymással benső szerelmi viszonyba. Az Oidiposz király vérfagyasztó históriája bukkan fel új varáncsióban abban a tragikus történetben, amelynek személyei Weber József és Teréz nevű huga.

A szomorú eset részletei a következők:

Váralja községben harmincz esztendővel ezelőtt egy Weber Dávid nevű fiatal

nak. Itt évek óta nyilvánosan és vidáman koresmáztak, a városi hatóság, a rendőrség az iszákosok pártján volt s a „mértékletes“ kisebbség még pártokra is volt szakadva, úgy, hogy még listában sem tudtak megegyezni a polgármester és tisztviselők választásánál. Ekkor támadt valakinek agyában az a gondolat, hogy esupa asszonyt kellene jelölni. Voltak ugyan, a kik elleneztek a szoknya uralmát, de végre is csak megegyeztek és titokban tapogatózni kezdtek Oskaloosa legtekintélyesebb, legbefolyásosabb és legbájosabb hölgyeinél. Mrs. Lowman, egy ötvenéves tiszteletreméltó urhölgy rögtön késznek nyilatkozott a polgármesteri állásra. Mrs. Moszenak, Mrs. Hamiltonnak és más urhölgyeknek is nagyon hízelt, hogy mint községtanácsosok vezessék Oskaloosa ügyeit. Egyéb hivatalokra is könnyen akadt jelölt a gyöngébb nem tagjai között és a jelölt-lista a ticket másnap ki volt ragasztva az utasarkokon. Az ellenzék gúnyosan mosolygott a rossz tréfa fölött, de a nők annál jobban lelkesedtek és korteskedtek a lista mellett. Felhasználták mind azt az erős és gyengéd eszközt, a melylyel a nők férjeiket, vagy pláne másnak férjét kapacitálhatták. Elérkezett a választás napja. A szavazó urna körül tolongtak a hölgyek legszebb ruháikban, ujdonatuj kala-

pokkal, a férfiak is ünneplőkben jöttek el és a kit eddig nem lehetett lekenyerezni, az utolsó perczben édes pillantásokkal és csábító mosolylyal megpuhították. Természetes, hogy a nők túlnyomó többséget kaptak, a szoknyauralom kihirdetett. Lőn öröm városzerte. A megválasztott városatyáknak fátylós menetet rendeztek, szerenádotok hoztak, a tej és vízpostolok megválasztását testvéri egyetértésben ünnepelték nagy dáridóban, a melynél palaczkokban ömlött a bor és a whisky.

Az új hatóság rögtön hozzálátott, hogy a városban rendet csináljon. Minde-nelölött pénzt kellett szerezni a városi kasszába, a melyben a hölgyek hivatalba lépésük alkalmával kerek 85 centet találtak. Mert az előbbi hatóság, a helyett, hogy kezelte volna az adóesavart, mint illik, pénzért és jó szóért harmad-, negyedrésznire vetette ki az adót és ez is évekig hátralékban maradt. A mikor pedig az adótárnok vonakodott teljesíteni a városanyák utasításait, rövid uton elesapták és helyébe mást fogadtak. Csakhamar vigan esörömpöltek a dollárok a városi pénztárban.

Első dolguk a városanyáknak az volt, hogy a vasárnapi munkaszünetet, a mely eddig holt betű volt, szigoruan életbe is léptessék. A rendőrkapitányak

meghagyták, hogy minden polgárt, a kinek üzletét vasárnapon nyitva találják, egyszerűen csukjon be. Kivételt csak a fogadósokkal tettek.

Egy czukrásznak azt a kérelmét, hogy vasárnapon nyitva tarthassa, Ice cream Saloonját, kereken visszautasították.

Sokat bosszantották a városi hatóságot az utcafiúk, ez a fékezhetetlen virgoncz elem, a mely a köznyugalmat a tengeren túl csak úgy háborgatja, mint a vén Európában. A rendőrség nem törődött velük és türte, hogy garázdálkodjanak az utcán, ordításukkal felverjék a jámbor polgárok nyugodalmat éjszakáját, a ezégtáblákat kieserélgessék, a teheneiket elhajtsák a majorból és komfortáblisba fogják s egyebet. Mrs. Lowmannek és hölgykollegáinak az előbbi uralom alatt nem volt egy nyugodt éjszakájuk. Hogy kezükbe került a hatalom, segítettek rajta. Parancsot adtak, mely szerint minden tizennyolcz éven aluli ifjut, a ki esti 8 órán túl az utcán találhatik, hűvösre kell tenni.

A városanyák még tovább mentek. Amerikában az alsóbb rétegek között nagyon elterjedt a bagórágás csunya szokása. A járda, főképen a vendéglők előtt, gyakran el van árasztva az utálatos,

házas ember korezmát nyitott. A korezmárosnak tizenhatsz esztendő alatt hat gyermek született, akik közül csak József nevű fia és Teréz leánya maradt életben. Az apa édes keveset törődött a fiu nevelésével s a gyermek a többi falusi subanez társaságában egészen eldurvult. Munkakerülő, ingyenélő lett belőle. Az apa végre megsokalta ezt a viselkedést, egy alkalommal fölindulásában keményen elpáholta a fiut s végül kikergette a házából. A fegyelemhez nem szokott daczos gyerek összeszedte a csekély holmiját s odább állott a faluból. Többé hírét sem hallották.

Miután a gyermeknek teljesen nyoma veszett, Weberék nem gondolhattak egyebet, mint hogy valahol elemésztette magát s az apát csakhamar gyötörni kezdte az a tudat, hogy halálba üzte a tulajdon gyermekét. A felesége folytonos szemrehányásai csak öregbítették nagy keserűségét s a szerencsétlen ember buskomorságba esett. Lelkibaja ágyba döntötte s rövid betegség után meghalt. Weberné az ura halála után elköltözött a faluból s kis leánykájával együtt egyik rokona házában talált menedéket. A gyászév leforgása után pedig nőül ment Grün Ferencz cipész-mesterhez.

A József története sokkal érdekesebben szövődött tovább. A kiüzött gyermek cél- és irány nélkül tévelygett az országon.

Fáradságos kóborlás után végre Kassára érkezett. A szegény fiu elhagyatottságában és kétségbeesésében eltökélte, hogy a vízbe öli magát. Le is ment a Hernád partjára, hogy szándékát végrehajtsa, véletlenül azonban két parasztember is járt a parton, akik megragadták épen akkor, amikor a vízbe akart ugrani. Weber József elmondta nekik szomorú sorsát s a jószívű emberek megkínálták étellel-itallal, amit a tarisznyájukban hordtak. A két paraszt elmondta Webernek, hogy Amerikába iparkodnak s felszólították, hogy tartson velük. Majd kísérik, amíg valami keresetre talál.

Igy jutott Weber József a két parasztjóltevőjével együtt New-Yorkba. A megtermelt parasztok azonnal kaptak foglalkozást, de a vézna termetű fiatal gyereket sehol sem akarták alkalmazni. A helyzet napról-napra rosszabbodott. Az

öngyilkossági szándék újra megfogamzott benne. Szomorúan ballagott a kikötő felé, hogy a tengerbe ölje magát. Egyszerre lármá, kiabálás üti meg a fülét. Föltekint s látja, hogy két telivér ló megbokrosodva, vad rohamban száguld a hintóval, a melyben egy ur és egy hölgy ülnek. József szinte önkéntelenül a lovak elé ugrik, megragadja a kantárt, de a karja nem elég erős s a lovak lábai alá kerül, a melyek erre hirtelen megállanak.

A megmentett ur, Leonard nagykereskedő (véletlenül magyar ember volt s eredetileg Lendvaynak hitták) nem volt háltalan Weber iránt. Két hónapon keresztül ápolgatta a lakásán s mikor a fiatal ember felgyógyult, pompásan berendezett üzlettel ajándékozta meg.

Az üzlet csakhamar felvirult. Weber József fölkereste a két parasztot, a kik öt már holtak hitték s korezmát vett számukra, a melyet Magyar korezmának neveztek el.

Kivándorolt magyarok gyakran tartanak összejöveteleket a korezmában.

Annál rosszabbul ment a dolga Weber édes anyjának, a kinek második férjétől hat gyermeke született. A szegény asszony pár évvel ezelőtt meghalt s első férjétől való leánya, Teréz teljesen árvaságra maradt. Mostoha apja, az iszákos cipész-mester ütötte-verte a szegény leányt, aki türe a rossz bánásmódot, mert azt hitte, hogy Grün az ő édes apja. Végre is a szegény leány türelme is megszakadt. Tizenhat éves korában Grün Teréz nevére eseléknyvet kért a hatóságtól és szolgálatba állott. A pénzzel takarékosan bánt s nemsokára összekapargatott annyit, hogy áthajózhatott Amerikába. A felsővidékiek között tudvalevőleg valóságos járványtényfajult a kivándorlás szenvedélye.

New-Yorkba érve Grün Teréz a Magyar korezmába szállott és szolgálat után nézett. Itt ismerkedett Weber Józseffel s ez ismeretségből csakhamar szerelem fakadt. Weber József feleségül vette az édes testvérét, boldogan élt vele s a házasságból egy kis leányka is született.

A múlt tavasszal, a mikor az ezredéves ünnepségek híre Amerikát is bejárta, a házaspárt is elfogta a honvágy s elhatározták, hogy Magyarországra mennek a szüleik látogatására.

Weberék július 24-ikén érkeztek Budapestre s tizennégy napi tartózkodás után

Váraljára utaztak a József szüleikhez. Itt aztán megtudták, hogy Weber korezmáros már évekkkel ezelőtt meghalt, az özvegy asszony pedig egyik rokonához költözött. Mindjárt másnap fölkeresték az illető rokont, a kitől Weber József sokkal többet tudott meg, mint a mennyit tudni kívánt. Megtudta, hogy kit vett feleségül.

Azonnal tisztában volt azzal, hogy mitévő legyen. Levelet irt a feleségének, a melyben elbucszott tőle s lelkére kötötte, hogy térjen vissza Amerikába, mert ők együtt nem élhetnek s a levél megírása után forgópisztolylyal agyonlőtte magát.

E hónap 7-ikén volt a temetése. A szerencsétlen özvegy nagy betegségre esett s most élet és halál közt lebeg. A helybeli orvosok látogatják a szegény asszonyt, akinek sorsa az egész vidéken élénk részvétet keltett.

Irodalom — Művészet.

* Győr. Monografia a város jelenkoráról a történelmi idők érintésével. A 483 lapra terjedő első könyv a régi Győrt 1848-ig és 1848—49-ben ismerteti. Győr szabad kir. város a millenium emlékére iratta e könyvet Szávay Gyula által. A törvényhatóság czélja volt, hogy a megírandó könyv tiszta képen tüntesse föl a várost, — a mint azt a millennárius ünnep találja. A megjelent kötet — melyet Győr város közgyűlésének megbízásából a polgármester Debreczen városának megküldött — a feltett czélnak megfelel. Az első könyv fele része a régi Győrt ismerteti a legrégebb időktől 1848-ig, másik fele része pedig foglalkozik az 1848—49-iki eseményekkel alaposan és behatóan, melyből megtudjuk, hogy hazánk emez egyik legkiválóbb kereskedő városa mily jelentékeny tényező volt a magyar szabadságharc alatt. A könyv nyomása igen szép s a szöveg közzé nyomott számos kép is igen sikerült. Különösen érdekesek a XVI. és XVII. századból fenmaradt rajzok Győrből és a győri várostromairól. A második kötet néhány hónap múlva jelenik meg s az ötvenes évektől mai napig fogja tárgyalni a város életét.

TÜKÖRDARABOK.

Éjféli gyakorlat.

Szerelmes volt a kis kadét
Szerelmes volt, nagyon-nagyon,
Gyakran felejté ott szemét
Az átellenes ablakon

És egyszer éjjeli zenét
Az ablak alatt hogy adott,
Elmulasztá a kis kadét
Az éjféli gyakorlatot.

Másnap raportra rendelék
S kiált az ezredes nagyot:
Miért mulasztá el kadét
Az éjféli gyakorlatot?

Felelt a kedves kis kadét
S a hangja meg-meg remegett:
— Ezredes ur...már rég, de rég
Egy szőke kis lányt szeretek.

Az irodával vis-à-vis
Egy virágos kis ablakon,
Ottan szokott kihajlani
Az én szép szőke angyalom.

Ha ezredes ur elmegyen,
Már én azonnal ott vagyok,
S nézem hosszan, szerelmesen
Az átellenes ablakot.

barna levél, a mely a bagózástól ered. Az oskaloosai hölgyek sétálni nem mehetnek a nélkül, hogy szép, világos nyári toalettjeik uszályát megfestette barna lé és olyan parfümmel itatta meg, a mely a kevésbé kényes izlésnek sem felel meg. Mrs. Lowmann polgármester-asszony hasztalan keresett paragrafust, a mely az utálatos szokást tiltja. De a szoknyás tanács segített magán. Naponkint fel-alá czirkáltak az utcán és a hol egy bagózó férfit megpillantottak, udvariasan felkérték hogy jövöre a járdát — ne fesse. Ez a személyes közbelépés többet használt, mint minden törvény.

Néhány nap múlva a hölgyek veszedelem nélkül hurezolhatták az utcán szép toalettjeiket, mi több, sok férfiú egészen lemondott a dohányzásról.

Eleinte a férfiak fel akartak lázadni az új, szigorú asszonyuralom ellen, de a mi férfiakkal szemben talán sikeres lett volna, az a nők selyem- és bársonypánczéjával szemben lehetetlen volt. A legnyersebbek is szóltanul engedtek és soha olyan rendes, nyugodt, erkölcsös polgárság nem volt, mint Oskaloosa galáns polgárai. Még a hol a város legvitálisabb érdekeit érintették is, meghajoltak az asszonyhatóság rendelete előtt.

Legfájdalmasabban érintette a polgá-

rokat az a rendelet, hogy minden polgár köteles háza előtt járdát készíteni és jó karban tartani.

Azt nem bánta senki, hogy a hölgyek a város duzzadó pénztárcájából vízvezetéket, csatornázást, villamos világitást rendezett be, de a járda-rendelet heves ellenzést keltett.

Számos választó mr. Buck közé sorakozott, az előbbi párt erősödött és a legigazított férfiak remélték, hogy a legközelebbi választásnál a szoknyáskormány megbukik.

Korántsem. Az asszonyokat újból megválasztották, csak hogy két városanyának asszonyi kötelességei teljesítése végett kénytelen volt hosszabb időn át visszavonulni a közügyektől. Helyettük másokat választottak, két aggszüzet, a kikkel ettől az evantualitástól nem kellett tartani.

Mindennel megbirkózott a női hatóság, erélyének és találékonyságának minden sikerült, de mértékletes város még sem lett Oskaloosából. A prairie-város férfilakói még most is rejtélyes mennyiségű fasonkát, szardiniát, tintát és petroleumot fogyasztanak.

Ime, az amerikai példa. Hölgyeim, tessék utánozni.

Huzattam tegnap éjjelen
S könyeztem hozzá... oh, nagyon,
Ezért nem voltam én jelen
Az éjjeli gyakorlaton.

... És meglepé az ezredest
Egy édes emlék, régi dal,
Eszébe jut sok kedves est...
Ő is volt egyszer fiatal.

Hány éve már... tud' azt az ég,
Tündök édes álmokon,
Igen... ah, volt ő is kadét
Szerelmes volt ő is nagyon.

S hogy megfutták a trombitát
S a svadron büszkén elhaladt
Meg-megtánczoltatá lovát
Egy zöld zsalus ablak alatt.

S a zöld zsalus ablak alatt
Szerenádot ő is adott...
Ő is mulasztott e miatt
Sok éjjeli gyakorlatot.

Büntetni kell ilyesmiért,
A regula kívánja ezt,
Remegve áll a kis kadét
S félve nézi az ezredest.

S szól az űrnek roskedvűen:
A kadét büntetést kapott,
Elmulasztá könnyelműen
Az éjjeli gyakorlatot.

És csukják őt még máma be,
Kap három éjjel és napot,
...Csukják az irodámba be
S hagyják nyitva az ablakot.

Debreczen, 1896. augusztus 12.

Farkas Imre.

Presbyteri közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 13.

A helybeli ev. református egyház presbyteriuma tegnap délután *Simonffy* Imre királyi tanácsos főgondnok és *Némethy* Lajos lelkész kettős elnöklete alatt szokatlanul népes közgyűlést tartott, a melyen számos érdekes tárgyat intéztek el.

Simonffy Imre elnök a közgyűlés megnyitása után a napirend előtt felszólalt s az ő felsége által magyar nemességre emelt *Némethy* Lajos lelkészhez a fejedelmi kitüntetés alkalmából szép üdvözlő beszédet intézett, a melynek szövege a következő:

„Mielőtt a mai napra kitűzött ügyek tárgyalásába bocsátkoznánk, nem mulaszthatom el azon szép kitüntetést felemlíteni, a melyben ev. ref. egyházunk egyik érdemes lelki pásztorja részesült.

Ugyanis a hivatalos „Budapesti Közlöny“ 1896. július 21-én megjelent lapjában foglalt közlemény szerint „Ő császári és apostoli királyi felsége Ischlben, 1896. július 5-én kelt legfelsőbb rendeletével *Némethy* Lajos debreczeni ev. ref. lelkésznek és törvényes utódainak az egyházi és tanügyi téren szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet az „ujfalusi“ előnévvel díjmentesen adományozni méltóztatott.“

Örömmel említem meg ezen tényt, mert meg vagyok győződve, hogy nagytiszteletű ur hosszú és terhes hivatali pályáján szerzett tudvalevő érdemeinél fogva, ezen szép és ritka kitüntetést valóban megérdemelte és mert koronás királyunknak ezen kegyes elhatározása által az egyetemes ev. ref. egyház, közvetlenül egyházunk is meg lett tisztelve.

A midőn ezek után nagytiszteletű urat presbyter társaim nevében is szíve-

sen üdvözlöm és még számos boldog évet kívánok elérnie, egyszersmind kérem a nagytiszteletű s tekintetes presbyteri közgyűlést, hogy érdemes lelkészünk legfelsőbb helyen lett kitüntetését jegyzőkönyvben megörökíteni s erről nagytiszteletű urat érdemeinek elismerésül és emlékéül jegyzőkönyvi kivonatban értesíteni méltóztatassék.“

A *Simonffy* Imre királyi tanácsos, főgondnok indítványára vonatkozólag a presbyterium nagy lelkesedés mellett egyhangulag a következő határozatot hozta:

„A presbyteri közgyűlés áthatva ő császári és apostoli királyi felsége kegyességétől, mely szerint nagytiszteletű *Némethy* Lajos lelkészünk kitüntetése által az egyetemes ev. református egyházat, különösen is egyházunkat megtisztelni méltóztatott, főgondnok urnak lelkes éljenzéssel fogadott indítványát egyhangulag magáévá teszi s azt szerencsekívánatainak kifejezése mellett jegyzőkönyvében megörökíteni s erről nagytiszteletű *Némethy* Lajos lelkész urat érdemei elismerésül s emlékül jegyzőkönyvi kivonatban értesíteni rendeli.“

A hosszantartó éljenzés lecsillapultával az ősz *Némethy* Lajos emelkedett fel szólásra. A meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet *Simonffy* Imre királyi tanácsos elnöknek és a presbyteriumnak a magas kitüntetés alkalmából kifejezett megemlékezésért. — Élete hátralevő részében is — így szólott — mindig az leendő legfőbb irányelve, hogy e nagy kitüntetést erejéhez képest meghálálhassa. Beszéde befejeztével az egek urának áldását kérte ő felségére s a presbyteriumra.

Zajos, lelkesült éljenzés követte *Némethy* Lajos beszédét, amelynek alig akart vége szakadni.

Ezután *Jeney* Miklós előadó hivatalosan bejelentette a *Váltyi* János egyházkerületi főgondnok elhunytát és azon intézkedéseket, a melyeket *Simonffy* Imre kir. tanácsos, főgondnok elnöklete alatt az előzőleg tartott értekezlet megállapított, mely intézkedéseket a presbyterium egyhangulag helybenhagyó tudomásul véve elhatározta, hogy a nagy halott emlékéit jegyzőkönyvbe megörökíti és a gyászoló családhoz részvétiratot intéz. A részvétirat tervezetét előadó bemutatván, azt a a presbyterium alapul elfogadta; a végleges szövegezéssel és annak a gyászoló családhoz való eljuttatásával az elnökséget bízta meg.

Kiss Áron püspök átirata alapján a presbyterium a maga részéről az ujonnan alakított egyházkerületi tanügyi bizottságba szintén ez alkalommal választotta meg a szokásos hat tagot. A bizottság tagjaiul közfelkiáltással *Kiss* Albert, *K. Tóth* Kálmán, *Mitrovics* Gyula, *Simonffy* Imre és *Somogyi* Pál választottak meg.

A főiskolából az ott lévő elemi iskolák kitelepítését az egyházkerület elhatározta, miután a gymnázium, akadémia és tanítóképezde szükségleteinek nem elég az eddig használt épületrész.

A főiskolai gazdasági tanács dr. *Kota* János elnöklete alatt a főiskolai elemi osztályok kitelepítése s egy központi református elemi iskola felállításának előkészítésére öt tagu bizottság küldetett ki, a melybe a presbyterium a maga részéről ugyancsak öt tagot választott, névszerint: *Némethy* Lajost, *Dicsőfi* Józsefet, *Szinay* Gyulát, *Somogyi* Pált és *Szikszai Szabó* Lászlót.

A csapókerti iskolába két tanítói és a Miklós-utcai iskolába egy tanítónői állásra az országos pályázat kiírását a közgyűlés elrendelte.

Több kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés fél hét órakor véget ért.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A miniszterelnök fürdőn.

Budapest, augusztus 13. *Bánffy* báró ma éjjel nejével együtt Stubnya-fürdőre megérkezett. Hozzájuk szállott *Erdélyi* miniszter is.

A törvényhozás házaiból.

Budapest, augusztus 13. A szeptember hó 4-én összeülő képviselőházban a bűnvádi javaslatot, a főrendiházban pedig a kuriai bíraskodást kezdik tárgyalni. Az első napokban *Lukács* miniszter betérjeszti a jövő évi költségvetést, akkor nyilatkozik a kiegyezés állásáról is.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzártá mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

— A király születésnapja. Ő Felsége a király születésnapján, aug. 18-án, reggel 7 órakor ugy a Szent-Anna-utcai izraelita, mint a pásti-közi orth. izraelita templomban hálaadó isteniszteletet lesznek, a melyekre az illető előjáróságok a hitközségi tagokat lapunk útján is meghívják.

— *Mária Dorottya* eljegyzése. A *Figaro* hosszabb cikket közöl az orleansi herceg házasságáról, amelyben „egy szemtanu“ elmondja, hogy a herceg már régen szerette *Mária Dorottya* kir. hercegnőt és hogy a mi királyunknak tudomása is volt erről. Mikor a herceg az eljegyzés előtt bemutatta magát a királynak és elmondotta, hogy Alcsutról jön, ő Felsége megcsókolta őt és mosolyogva mondta:

— *Térjen vissza oda, a hol a boldogság vár önre.*

Sürgönyileg pedig beleegyezését adta ő felsége az eljegyzéshez és kijelentette, hogy a Habsburg-ház emez újabb frigye a francia hercegi családdal leghőbb óhajának felel meg. Szeptember elején bemutatja a herceg aráját az Angliában fekvő wodnortoni kastélyban, amely alkalommal barátainak gratulációját is fogadja. Az esküvőt valószínűleg november elején tartják meg Schönbrunnban, amely után a fiatal pár Fiuméba utazik, ahol mézes heteit fogja tölteni. A vőlegény herceg menyasszonya kedvéért most szorgalmasan tanulja a magyar nyelvet.

— Egy szegény asszony szerencsétlensége. Nagy és borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este 6 óra előtt *Kellner* Károly földbirtokos Széchényi-u. 1788. sz. házában. A kocsis a kocsiával gazdája elé akart menni s mikor a két tüzes lovat befogta, pár pillanatra magukra hagyta. Mig a kocsis dolgát végezte, a lovak valamitől megijedtek s az udvaron végig örült vágatásban rohantak a bezárt kapu felé. Épen ekkor jött fel a pinczéből *Nábrády* György házmester neje, ki látva a vágató állatot, hirtelen visszafordult, hogy a lovak elől kitérjen. Erre azonban már nem volt ideje, mert a lovak oda értek s elütötték. A szerencsétlen asszony a lovak alatt fekve maradt s azok az asszonyt magukkal hurezolva rohantak a betett kapuhoz s azt kitörve az utcára vágattak, magukkal

czepelve a már több sebből vérző asszonyt. Midőn az asszony kikerült a lovak patái alól, borzalmas látvány tárult az összesereglett kíváncsiak szeméi elé. Az asszony vértől borítva, jajgatva feküdt a kövezeten. Arcza s feje éktelenül el volt torzítva s több sebből patakzott a vér. Kezein, valamint lábain szintén súlyos sérülések voltak láthatók. — A vértől borított asszonyt bevitték lakására s a szerencsétlenség színhelyén csakhamar megjelent a szomszédban lakó dr. Pilitz Sámuel törvényszéki orvos, ki látva, hogy a súlyosan sérült nő sebeinek bevarrása egyedül nagyon fáradságos és hosszadalmas volna, intézkedett, hogy más orvosát is menjenek. Csakhamar megjelent Altmann Béla, Csikos Sándor és Szentpály Béni orvosok, kik a borzasztó fájdalmakat szenvedő asszonyt elaltatták s hozzáfogtak a sebek kimosásához. — A négy orvos teljes óra hosszat dolgozott, míg a sebeket összevarrták. N á b r á d y Györgyné egyik lába annyira össze van zuzva, hogy valószínűleg amputálni kell. A szerencsétlen asszony állapota aggasztó. Betegségét férje és hat apró gyermek veszi körül.

— **Tüntetés a nagyváradai román püspök ellen.** A nagyváradai törvényszék tegnap kezdte tárgyalni azoknak a tüntetőknél az ügyét, a kik két évvel ezelőtt Pável nagyváradai görög-katolikus püspök palotájának ablakait bevették és városzerte oláhellenes tüntetést rendeztek. A vádlottak 36-an vannak. Elsőrendű vádlott Bertsei György szijgyártó igazolt betegsége miatt nem jelent meg. A vádlottak között több hírlapíró is van.

— **A főiskola új szónora.** A debreczeni kollegiumban a jövő iskolai évben Nagy Sándor esküdt-felügyelő lesz a szénior. Esküdtek és köztanítók lesznek Kovács Lajos esküdt-felügyelő, Veres István végzett, Csernák Béla és Szabó Bertalan 4. éves hittanhallgatók. Soltész Elemér végzett theologus gymn. segédtanárul alkalmaztatik.

— **Kinevezések.** A magyar királyi dohányjövédéki központi igazgatóság közhírré teszi, hogy Trási Béla debreczeni m. királyi adóhivatali tisztet a X. fizetési osztály utolsó fokozatába való sorolással, dohányjövédéki tisztté, Gerzon Kázmér a XI. fizetési osztály utolsó fokozatába való sorolással, dohányjövédéki segéd-tisztté és végül Veress Zoltán dohányjövédéki gyakornokjelölt gyakornokká neveztetett ki.

— **A Tisza-család betege.** Tisza Lajos gróf körülbelül két évig betegeskedett. Betegsége, mely súlyosabb természetű volt, arra kényszerítette a gróft, hogy teljes visszavonultságban éljen. A gróf állapota, mint értesülünk, annyira jobbra fordult, hogy a most már üdülő exminiszter napjában hosszabb gyalogsétát teszen kovácsi birtokán, a hol jelenleg tartózkodik. Tisza István és családja, akik egy hónapig vendégei voltak a grófnak, tegnap tértek vissza onnan csegődi birtokukra.

— **Az őszi ellenőrzési szemlék.** A 39-ik számú hadkiegészítő parancsnokság által megállapított szemletervezetet most küldötte meg Philipp őrnagy Rásó Gyula királyi tanácsos alispánnak. A tervezet szerint a hadkiegészítő parancsnokság területén a következő sorrendben tartják meg az ellenőrzési szemléket. Debreczenben Radetzky László százados elnöklelte alatt október hó 12., 13., 14., 15. és 16. napjain. Biharvármegyében Berger Jenő főhadnagy elnöklelte alatt Ér-Mihályfalván október 3-án, Margittán 6., 7. és 8-án, Székelyhídon 10. és 12-én, Derecskén 14. és 15-én, Hajdúvármegyében Nádudvaron

és Kabán október 17., 19., 20. és 21-én, Hajdu-Szoboszlón 23. és 24-én, Balmaz-Ujvárosban 26. és 28-án, Hajdu-Böszörményben 30. és 31-én, Hajdu-Dorogon november 3-án, Hajdu-Nánáson 5. és 6-án és Hajdu-Hadházon 9-én lesz. Az utószemléket Debreczenben a 39-esek számára október 29. és 30-án, amás fegyvernembeliek számára október 31-én lesz. A biharvármegyeiek számára november 14. és hajdumegyeiek számára november 28-án ugyancsak Debreczenben lesz megtartva.

— **Magyar sakkozó diadala.** A nürnbergi mesterverseny, mely négy teljes hétig tartott s melyen a világ leghíresebb mesterei vettek részt, tegnapelőtt bevégeződött. Az első díjat 13 és fél egységgel Lasker Ede angol sakkmester vitte el 3000 márká és 2000 márkát érő dísz-tárgy értékében. A második díjat 2000 márkát Maróczy Géza budapesti sakkbajnok nyerte meg 12 és fél egységgel; megelőzve Steinitzt, nemrég a világ sakkbajnokát, Pillsburyt a hastingsi győzőt, Tarrasch-t, a németek championját és Csigorint a híres orosz mestert. — Fényes eredmény s örvendetes tény ez ránk magyarokra nézve. Az ifju bajnok, ki ezáltal az elsőrangú mesterek közé küzdötte föl magát, még csak 25 éves.

— **Hogy szivarozik a király?**
Jóska (szivarcutkát vesz föl a földről): Nézd csak, ezt bizonyosan valami nagy ur dobta el, félig sincs elsziva.

Gyurka: Bolond, hiszen a nagy urak csak egyet-kettőt szippantanak s aztán eldobják.

Jóska: Már hogy is ne! Hát akkor a király hányat szippant?

Gyurka: A király? Az csak leharapja a végét s eldobja.

— **Gyilkos meleg.** New-yorkban, a nagy hőség következtében tegnap 49 ember halt meg és az utczákon száz ember esett össze. Eddigél napszúrás következtében 226 ember hunyt el. — Chicagóban tegnap 25, tegnapelőtt 31 ember halt meg napszúrás következtében. Az utczákon elhullott lovak holttesteivel veszélyeztetik a közegészséget.

— **Megállította a vonatot.** Az aradi üzletvezetőség tegnap értesítette a főkapitányságot, hogy folyó hó 12-dikén M. Peterd és B. Ujfalú között Mészáros János debreczeni lakos a vonatot minden ok nélkül megállította. Kéri a főkapitányságot, hogy a Mészárosra rótt 10 forint büntetéspénzt hajtsa be.

— **Letartóztatta a saját feleségét.** Mulatságos jelenet játszódott le Görzben a via del Giardinoban. Egy városi rendőr törvényes felesége találkozott egy másik nővel, akiről szentül hitte, hogy az férjének törvénytelen felesége. A törvényes megrohanta a törvénytelen, a két asszony dühösen cibálta egymást és rendőrt hívtak és a véletlen úgy akarta, hogy ez a rendőr ép az volt, aki miatt a két asszony czivakodott. A rendőrnek nagy zavarában az a bolond eszméje támadt, hogy törvényes feleségét tartóztatta le és be is akarta kísérni, de az asszony nem állt kötélnék s egy közeli boltba menekült. A közönség az asszony pártját fogta és a rendőr látva, hogy nagyobb botrány megkockáztatásával nem tehet semmit, lemondott a rendbontó feleség megrendszabályozásáról és lényegesen meghosszabbodott orral elkotródott.

— **A nyári uszodában.** Míg a kánikula napjai esőndes egyhangúságban, minden nagyobb esemény nélkül folynak és a kövér, sárga uborka kényelmesen heverészik saját zöld leveleinek árnyékában, a Margit-fürdő hatalmas nyári uszodájában ugyancsak mozgalmas élet uralkodik. Napról-napra csaknem az összes kabinok

el vannak foglalva s az ugró-deszkákról gyors egymásutánban czuppannak a pompás, hűs vízbe a vidám uszók. Reggel 6 órától 9-ig a férfiak, 9-től 12-ig a hölgyek s aztán egész délután ismét a férfiak használják a kitünő alkalmat, hogy a nagy kényelemmel berendezett tiszta vizű uszodában felfrissítsék a nyári nap hevétől elernyedte idegeiket. El mellett a minden tekintetben jótékony hatású, izomerősítő, idegedző sportnak, az uszásnak eltanulására is a legjobb, legkönnyebb módját leli ott a közönség, amennyiben Végh Lajos, a kitünő uszómester, a ki mielőtt Debreczenbe jött volna, a fővárosi dunai uszodákban sok ezer emberrel sajátította el könnyen az uszást és debreczeni tanítványai is uszási ügyességben egymást mulják felül — pár óra alatt bárkit bevezet ez élvezetes sportba. Már közegészségi tekintetéből is ajánljuk figyelembe.

— **Tűz a téglavetőben.** A Berger, Rösler és Horváth építészek tulajdonát képező téglavetőben egyik téglavető kemence tetőzete tegnapelőtt ösmeretlen okból kigyulladt s teljesen leégett. A téglavető kemence biztosítva volt.

— **A kerékpár a hadseregben.** A közös hadügyminiszter a katonai kerékpárosok ügyében újabb rendeletet kiadott, melyből kitűnik, hogy hadseregünk vezetősége ez új és fontos szolgálatra főképen a tartalékos tiszteket és altiszteket szándékozik alkalmazni. A rendeletből, mely július 25-ről van keltezve, közöljük a következőket: Mindegyik hadtestparancsnoksághoz 1 tiszt és 4 altiszt (katona), mindegyik hadosztály parancsnokságához 3 altiszt (katona), mindegyik dandárparancsnoksághoz 1 altiszt (katona) mint kerékpáros osztandó be. Ha még ezenkívül több katona kerékpáros állana a parancsnokságok rendelkezésére, ugy mindegyik gyalogezred zászlóaljuk számára szerint 4 vagy három altisztet, vagy katonával, mindegyik vadász-zászlóalj pedig 1 altisztet vagy katonával mint kerékpárossal látandó el. E szolgálatra tartalékos egyének, ha azonban azok száma nem volna elegendő, ugy tényleges állományu egyének (a hadapródok és egyéves önkéntesek kivételével) használhatók, ha önkéntesen jelentkeznek és saját gépük van. Mindegyik kerékpáros, ki egy saját, használható kerékpárt a gyakorlatok alatt legalább 10 napon át használt, a fegyvergyakorlatok zártával 20 forintnyi kártérítést kap. Rövidebb használati időnél minden gyakorlati napért 2 forint kártérítés jár. Ezenkívül a kerékpáron a szolgálat alatt esett károk szintén megtérítendőek. A kerékpárosok általában ugy legyenek felöltözve és felszerelve, mint a csapat, hová be vannak osztva, de azért tekintettel szolgálatukra, több könnyebbség engedhető meg nekik. Ha a csapatmenet felszereléssel (Marschadjustirung) vonul ki, ugy azért a kerékpárosok elkerülhetetlenül magukkal viszik: a köpönyeget vagy egy sátorlapot, a borju tartalmának nélkülözhetetlen részét, a kenyérsáskot a tábori kulacsos, egy térképtáskát, az altiszti tárczát, az oldalfegyvert, a puska helyett revolvert és tölténytáskát. A szurony, a revolver és a töltény-táskák az oldalszijon hordandók. A bornyu és a töltény-bornyu a kocsikra teendő. A hadtestparancsnokságokhoz beosztott kerékpáros tisztet a kardot a kerékpárhoz erősítik, a tábori-övet a parancs-örtisztekhez hasonlóan a vállon keresztül en bandouliére hordják.

x **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fellúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágy-hiányban, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle Seidlitz-porok” használata által biztos gyógyulást érnek el.

Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítótól Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Az első csók.

Irta: Bob.

Gyönyörű nyári idő van, a nap első sugara még nem képesek áttörni a kert kis rózsás lugasán, a melyen belül egy boldog fiatal pár csacsog. A férfi végig fekszik a hintaszékben s az asszony ott hintázik az ölében. Szorosan átölelve tartják egymást, mintha egy test és lélek lenne ez a két emberfia, a kik egy esztendő házas létükre is úgy élnek, mintha még csak a mézes hetekben lennének.

Az asszonyka beszél. Remek nyári ponyola fedi karsu termetét, a ruha néhol odasimul karsu termetéhez. A csipkefodor az alján kaczerkódva takarja el a félig kilátszó bokákat, ő maga pedig nem gondol most semmi másra, mint arra a csókra, a mely éppen ebben a pillanatban esattant el az ajkaiakon.

A ki látná, bizonyára azt mondandá, hogy fiatal szerelmesek, a kik most először csókolják csak egymást s dehogymerné gyanítani is, hogy ez így tart már egy álló esztendeje. Csókkal feküsznek le, csókkal ébrednek, az édesíti meg az egész életüket és teszi könnyűvé számukra az életet.

— Muczuska — mondja az asszony mosolyogva, tudja-e mire gondolok most?

— Mire, édes?

— Arra, hogy milyen ügyetlen volt maga, mikor az első csókot kapta.

A férj tettetett komolysággal szól közbe.

— Asszonyom, jegyezze meg magának, hogy én sohasem szoktam ügyetlen lenni.

— Már pedig ekkor az volt, vagy talán virtuskodásnak kell azt mondani, hogy két évig kullog utánam, mint diágyerek és nem mer engedni a három lépésnyi távolságból! Mi? Hát nem egyedül tőlem függött, hogy megcsókolhatott, mi?

— Igaza van, maga volt az ügyesebb, én a magam fejtől sohasem mertem volna megtenni. (Kissé elgondolkozik.) Furcsa volt, hanem nagyon édes. Maga ott vasalta a batiszt ruháját az alsó szobában, én pedig ott álltam az alacsony ablak előtt, a hol egyébként mindennap eltöltöttem néhány órát. Beszélni keveset beszélünk, akkor is csupa szentimentális dolgot. Furcsa, de úgy van, hogy a boldogtalan szerelmesek, vagy legalább azok, kik nincsenek még meggyőződve, hogy részesülnek-e viszonzásért, mindig szentimentálisok.

Én is arról beszéltem, hogy jó volna meghalni, mert mit is ér így az élet, ha az ember egyedül kénytelen leküzdeni a folytonos szenvedéseket szerelem nélkül.

Maga erre azt mondta kaczerkódva:

— Hát miért nem szeret valakit?

— Hja, tettem hozzá sóhajva, ha az elég volna. Az a baj, hogy nagyon is szeretek „valakit”, de úgy érzem, hogy remény nélkül.

Maga letette a ruhájára a vasat és úgy nézett rám.

— Honnan tudja, hogy reménytelenül? Talán visszautasította már az illető?

— Hiszen meg se mertem neki vallani, hogy szeretem.

— Komolyan szereti?

— Imádom, akárcsak az istenemet, csak ő lebeg folyton előttem, mindenütt csak az ő kaczerja eseng a fülemben s hozzá imádkozom, ha szenvedek.

A vasaló kiégette a ruháját, hanem maga akkor nem törődött vele és odajött egészen az ablak mellé.

— Én csak egyet tanácsolhatok, vallja be neki és legyen meggyőződve, hogy ő marad ilyen nagy szerelem láttára érzéketlen.

— Gondolja?

— Sőt meg vagyok róla győződve.

— Tehát megmondjam neki, hogy szeretem, imádom, hogy ő rendelkezik az életem felett.

— Mondja, hangzott az ön ajkáról a felelet és dehogymert volna akkor felpillantani a szemembe. Én pedig olyan nagyon boldog voltam. Maga közelebb húzódott hozzám, én egészen benn könyököltem az ablakban s akkor nem tudom, mi ütött hozzám, egyszerre bátor lettem és megcsókoltam a kezét. Maga pedig azt mondta:

— Bandi, a kezem nem hagyom megcsókolni, hanem ott hagyta tovább is azokat a parányi kaczerkat az én erős markomban, mire én mintegy lázas deliriumban suttoztam tovább.

— Ha bevallom, remélhetek-e vajjon viszonzásért, mondja, szeretni fog „ő” is engem?

Maga pedig elpirulva mondta rá: igen! Fz engem annyira felbátorított, hogy a másik pillanatban...

— El akart volna szaladni, vágott közbe az asszony, ha én nem hajtom le a fejemet, miközben az arcom odaért a maga arcához. Ilyen esetben pedig még a legnagyobb mamlasz sem szalaszthat el egy csókot.

— Igaza van, édes, hanem azért soha sem felejttem el az első csókot.

— Olyan nagyon édes volt, kérdezte kaczer mosolyal a nő.

— Az is, de még más is közbejárt.

— No mondja meg, micsoda?

— Nem nevet ki?

— Dehogy!

— Akkor megmondom. Aznap buktam meg a maturán és az öregem kegyetlenül elpipaszározt.

Czitromkura.

A divatos új gyógymódok közt legújabbán merül föl az ugynevezett czitromkura, melyet főképen köszvényes és rheumatikus bajok ellen ajánlanak.

Tudvalevő ugyanis, hogy a növényi savak igen jó hatással vannak az említett betegségeknek és a czitromkúrának is megvan a maga gyógyereje, de alkalmazása orvosi tanácskérés nélkül, úgy, mint ahogy azt bizonyos népszerű füzetek ajánlják, esetleg nagyon végzetes következményekkel lehet a beteg szervezetére.

Az utasítás ugyanis úgy szól, hogy a beteg a kura első napján vegye be egy czitrom azon frissen kiperéselt nedvét és azután fokozza ezt a mennyiséget 2, 4, 6, 8 stb. czitrom nedvére, mindaddig, míg 25 czitromból álló adagig nem jut, amely mennyiséget több napon át kell bevenni. Azután ismét fokozatosan le szállítani kell a beszédendő czitromlé mennyiségét, míglen a páciens végre a tizennyolczadik napon újra eljut az egy czitromból álló adaghoz. Szinte elgondolni is borzasztó, hogy az ember egyszerre megigya 25 czitrom levét, de azért már volt rá eset, hogy a czitromkura hívei ezen a mennyiségen is tulmentek.

A jó czitromok czitromsavtartalma 5 százalék, átlagos sulya 120 gramm és így 25 czitromra 150 gramm tiszta czitromsavat lehet számítani, ami a szervezetben komoly zavarokat vonhat maga után. A 25 czitromból álló maximális adagot a

beteg már csak a legnagyobb megerőltetéssel képes beszélni, az ittassághoz hasonló állapotba, vagy néha sulyos természetű ájulásba esik.

A czitromsav hátrányos hatása leginkább a szív működésben, a tüdőben, sőt az emésztési csatornában is jelentkezik. Az ájulásokon kívül a czitromsav hosszas és bőséges élvezete után egyes esetekben tüdő- és bélvérzéseket észleltek. Minthogy pedig a rheumatikus és köszvényes betegek rendszeren szív bajosok is, a czitromkura sulyos komplikációkat vonhat maga után.

A legnagyobb óvatossággal szabad tehát csak folyamodni ehhez a különben nem egészen értéktelen gyógymóddal és a ki tőle várja üdvét, vizsgálta meg előbb alaposan belső szerveit és hagyjon föl azonnal a kurával, ha olyan tünetek lépnek föl, melyekből az látszik, hogy a szervezete a czitromsav további élvezetét ki nem bírja.

CSARNOK.

A mohácsi csata.

Irta: Fraknói Vilmos.

(Folytatás.)

És a történetíró örömmel jegyzi föl azt, hogy a végső veszedelem idején Horvátországban is megemlékeztek az urak arról, hogy hazájuk sorsa Magyarország sorsával szorosán össze van kötve. A király első rendelete, melyben Horvátország rendét felhívta, hogy jobbágyaikat fölfegyverkezve a tolnai táborba gyülekezzenek, nem talált kedvező fogadtatásra. Az urak és nemesek — egyetlen Jurisics Miklósnak, majdnem Kőszeg hősi védőjének ellenmondása mellett — kinyilatkoztatták, hogy hazájuk oltalmára otthon maradnak és csak a Ferdinánd főhercegtől fizetett hadakat, ha ő beleegyezését adja, küldhetik Tolnára. De Pétervárad elestének hírére Frangepán Kristóf gróf, a szenvedett sérelemtől nemeslelkűen megfeledkezve, több horvát ur kíséretében, jelentékeny csapat élén megindul a királyi tábor felé, a hová azonban már nem volt képes idején megérkezni.

E közben a szultán, a ki hadait a Dráván augusztus 14. 17-ike közt átvette, a folytonos esőzések következtében megrongált utakon csak lassan haladt elő. Augusztus 26-án érkezett Baranyavárra és itt két napig megpihent.

Ekkor a két tábor alig két mérföldnyi távolság választotta el egymástól. Augusztus 28-ikán a magyar táborban biztos tudomásuk volt arról, hogy a törökök másnap tovább nyomulnak s így az ütközet elháríthatatlanná válik. Ennélfogva Tomori Pál és Zápolyai György augusztus 29-ikén, derült nyári nap hajnali óráiban, a Mohácsról délre elterülő síkságnak azon részén, mely a mai Kölked és Nagy-Nyárad helyén fekszik, az egész sereget csatarendbe állították.

A török sereg felől jött hamis hírek hatása alatt azt hitték, hogy merész elhatározás, az erkölesi bátorság egy nagy ténye biztosíthatja részökre a győzelmet, és hogy a legelső erőteljes rohammal a csata sorsát eldönthetik. Ezért arra volt legfőbb gondjuk, hogy a sereg az elleniséget nagy kiterjedésű vonalban támadhassa.

Két csatarendre osztották a sereget. Az első tizezer gyalogból és négyezer lovasból alakított meg. A jobbszárnyat Batthyány Ferenc és Tahi János, a balszárnyat Perényi Péter, a derékhadat maga Tomori és Zápolyai György vezényelték. A harc vonal előtt és az egyes hadtestek között nyolczvan ágyu volt fölállítva.

A második csatarend tizezer lovas és kétezer gyalogost számított. A lovasok

négy hadosztályban: Tárcazi, Korlátkövi, a cseh Trepka és Drágfi János, országbíró vezérlete alatt egymás mögött voltak fölállítva; kétezer gyalog pedig a tábor őrzésére hagyatott. Az utolsó lovasesapatban jelölték ki a helyet a királynak, a ki az esztergomi érsek, a zágrábi, váradi, pécsi, nyitrai, győri, váci, szerémi és boszniai püspökök, a nádor és a többi világi zászlósúruk környeztek.

A mikor a hadosztályok állásukat elfoglalták, a király a hadsereg előtt végiglovagolt. A nádor kísérete, ki a vitézekhez lelkesítő szavakat intézett: „Ime — mondá — a király ő felsége itt van közöttünk; kész velünk együtt Krisztus hitéért, a hazáért, hitveseinkért és gyermekeinkért meghalni. Emlékezzetek meg arról, hogy magyarok vagytok, unokái azoknak, kik a veletek szemközt álló ellenségén annyi diadalt vívtak ki. A győzelmet a vitézség szerzi meg, nem a sokaság. Bizzatok Istenben, a ki a szent vallásáért harczókat nem hagyja el.“ A király is helyenkint néhány bátorító szót ejtett el.

A magyar sereg, így harszó rendben, órákon át türelmetlenül várta az ellenség megjelenését és mivel a délnyugoti láthatáron emelkedő dombok a kilátást épen Baranyavár felől zárták el, soká bizonytalanságban maradt, vajjon megindultak-e táborukból a törökök, vagy sem.

A szultán Baranyavárról a reggeli imádság után indult meg; de nem lévén szándéka aznap útközvetet vivni, lassan haladt előre.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Debreczeni piac.

Augusztusi országos vásár.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 3210 kgr. I. rendű 5.80, II r. 5.70, III r. 5.50.
Rozs, piacra hozatott 3215 kgr. I. rendű 5.60, II r. 5.55, III r. 5.50.
Kétszőres, piacra hozatott 2934 kgr. I. rendű 4.50, II. r. 4.45, III r. 4.40
Árpa, piacra hozatott 3860 kgr. I. rendű 3.80, II r. 3.60, III r. 3.40.
Zab, piacra hozatott 3235 kgr. I. rendű 5.20, II r. 5.15, III r. 5.10.
Tengeri, piacra hozatott 4072 kgr. I. rendű 4.10, II. r. 4.—, III. r. 3.90

Köles ———

Köleskása 12—
Burgonya 1.60.— —1.30
Piaczi árucikk:

100 kilónként: Babfehér 8—10.00, bab sárga 10—12 burgonya 2.—, sódarabos 10.80, só darált 11.50, disznózsir 52 frt, széna I. rendű 2.80, II. r. 2.50, III. r. 2.30, szalma I. r. 60 frt. II. r. 50, szalonna sós 48—50 frt, szalonna sótlan — frt, hárj 48—50 frt, nyers faggyu 22 frt, szappan 19 frt, aszalt szilva 16 frt, borsó 18 frt, lenese 24 frt, rizs 16—32 frt, pirszén 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 14—34

Kilónként: Árpakása 14—32 kr., aszaltszilva 20—24 kr., asztali dara 15 kr., burgonya 3 kr., borsó szepességi 20 kr., szatmári 18 kr., bab fehér 8 kr., sárga 8 kr., disznó-zsir 56, cukor 48, irós-vaj 1 frt — kr., köleskása 12 kr., lenese szatmári 20 kr., szepességi 24 kr., liszt Nr. 1. 12 kr., Nr. 2. 11½ kr., Nr. 3. 11 kr., Nr. 4. 10½ kr., Nr. 5. 10 kr., Nr. 6. 9½ kr., olvasztott vaj 90 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—32 kr., szappan 24 kr., szalonna sós 54 kr., sótlan 52 kr., kávé 2 frt 20 kr.

Literenként: Tej 8—10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 15 kr., petroleum 20 kr., borsó 12—14 kr., lenese 10—12 kr., bab 8 kr., köleskása 10 kr.

Allatvásár.

Ló felhajtattott 2810 db., elkelt 1480 db
Marha felhajtattott 11600 db., elkelt 4370 db
Sertés felhajtattott — db., elkelt — db
Sovány 6—12 hónapos — frt. Egy éves—másfél éves — frt. Másfél éves—kétéves — frt. Öreg sovány — frt. Kövér kilója — kr. Uj szalona 48—50 kr., Juh és birka felhajtattott 65000 db. elkelt 30878 db.

Egy pár hizott ökör 250—300 frt tehén 120—180 frt, hizott tehén bornyával 100—150 frt, fejős tehén bornya nélkül 120—160 frt, meddő tehén 90—140 frt, I. r. jármos ökör 350—400 frt. II. r. jármos ökör 250—300 frt, III. r. jármos ökör 180—250 frt, tinó 100—140 frt, üsző 60—100 frt. rugott üsző bornyu 45—75 frt, ökörbornyu 30—75 frt.

Anyabirka páronként 8—11 frt, magyar juh 10—12 frt, ürübirka 12—18 frt, 1 drb. bika 100—120 frt, bivaly-tehén 80—100 frt, 1 db. jó igás ló 120—150 frt. Egy db. ölni való veres bornyu 6—15 frt. 1 db ölni való bárány 2—3 frt.

Husárak: Marhahus 38, 40, 44, 50, 52, 54, 56, 60 kr. Bornyuhus 56—60 kr. Sertés-hus 46, 48, 50, 52, 56 kr. Juhus — kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 65 kr, ellátás nélkül 1.— frt. nő ellátással 40 kr, ellátás nélkül 70 kr, gyermek ellátással 25 kr, ellátás nélkül 55 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.50 kr., fafelvágás 2.40 frt, beszállítása 1.20 kr.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése. 1896. augusztus hó 13-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	122.—	122.50
" vasuti beruházási köt. 4%.	124.—	125.—
" koronajárdék 4%.	99.25	99.75
" regále vált. köt. 4%.	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	123.50	124.—
Egységes állam kötvény 4%.	101.50	102.—
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	388.75	389.—
Osztrák hitelbank részvény	361.—	361.20
Magyaripar-és keresk. bank. r.	105.—	105.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	123.—	124.—
3-os	104.50	105.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.—	117.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.10	10.40
Osztrák " " "	18.10	18.50
Olasz " " "	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	6.80	7.20
Jó-sziv " " "	3.10	3.40

Pénzemek:

Cs. és kir. arany	5.62	5.68
20 márkás arany	11.73	11.77
20 frankos arany	9.50	9.52
1 Sovereigns	11.97	12.01

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, augusztus 12.

Buzát ma jól kínáltak, a kereslet jó volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 50.000 mm. 10 krral magasabb áron, részben szerbiai árúból.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, az árak változatlanok maradtak. Rozs, árpa szilárd.

Eladatott:

Buza. (Idei.) Tiszav.: 100 mm. 81. kg. 6.75 frt. 400 mm. 81. kg. 6.80 frt. 500 mm. 81 kg. 6.82 és fél frt. 200 mm. 81 kg. 6.72½ frt. 200 mm. 80.5 kg. 6.67½ frt. 2000

mm. 80. kg. 6.72 és fél frt. 100 mm. 80. kg. 6.67 és fél frt. 100 mm. 80 kg. 6.80 frt. 400 mm. 80 kg. 6.70 frt. 300 mm. 80 kg. 6.75 frton.

Natáridő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt és jó forgalom mellett az árak emelkedtek.

Hivatalos felmondások 3000 mm. aug. 17-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	frt
Buza szept.-októberre	1896 6.41—6.42
" máj.-júniusra	1896 6.78—6.79
Rozs tavaszra	1896 5.73—5.75
" szept.-okt.-ra	1896 5.43—5.44
Tengeri máj.-jun.-ra	1896 3.58—3.59
" jul.-aug.-ra	1896 3.38—3.40
Zab szept.-okt.	1896 5.21—5.22
Repeze aug.—szept.	1896 10.40—10.45

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza 1896. őszre	6.37—6.38
Rozs 1896 " "	5.37—5.38
Zab 1896 " "	5.11—5.12
Tengeri 1896 máj.-június-ra	3.35—3.36
Repeze 1896 őszre	10.40—10.50

Szerkesztői posta.

Jozefin k. a-nak. Ön a kézesókról akarja tudni a mi véleményünket. Ime, itt következik: Határozottan illetlen, bemutatás alkalmával nőnek kezét csókolni. Mert a kézesók, mint fennebb a „testi érintkezéseknél“ kifejtettük, beavatkozás mások legszentebb jogába, a testiük fölött való rendelkezésbe. Akit bemutatnak, mint idegen ember, több tisztelettel tartozik a nő iránt, semhogy ily nagy bizalmasságot magának megengedjen. Egyáltalán a kézesók csakis bizalmas baráti összeköttetés esetén engedhető meg. Nem szerelmi viszonyt értünk, amely esetben úgy sem igazodnak a felek illemszabályok szerint, hanem jó barátságot, amely azért megkívánja az illetet. Ildomos férfi tehát futólagos ismeretségek esetén, akár fiatal, akár idősb nővel áll szemben, akár jön, akár távozik, nem engedí meg magának a kézesókot. Ha nő és férfi közt már jobb barátság fejlődött ki, ha a férfi meggyőződött, hogy a nőnek kifogása nem lesz: kezét csókolhat. E kézesók engedélyezése minden jelenlevő előtt világos jel aziránt, hogy a hölgy a férfit nyilvánosan is rokonszenves ismerősei, tisztelői közé számítja. A kézesóknak, mint baráti kegynek engedélyezése — véleményünk szerint — csak a nőtől indulhat ki. Mert ő rendelkezik keze fölött s neki van jogában és módjában a férfinak értésére adni, hogy kezét megcsókolhatja. S ha e tekintetben nem uralkodnának a legképtelenebb és legneveltelebb szokások s ha egyáltalán remélni lehetne azt, hogy az emberek közti érintkezést nálunk valaha is az ész és erkölcs törvényei szerint rendezik be: úgy a mai szokásokkal éppen ellentétben, mindig a nőnek kellene a kézesókot kezdeményeznie, illetőleg neki kellene kifejeznie az óhaját, hogy a férfi csókolja meg az ő kezét. De — sajna — a nők álszemérmé s a férfiak ildomtalanúsága fölöttébb megnehezíti e természetes és észszerű szokás elterjedését. Ma kaczérnak mondanak az oly nőt, aki maga kínálná a férfinak, hogy csókolja meg kezét. — Holott ép az a kaczér nő, aki vonakodik kezét csókra nyújtani s aztán mégis nyújtja. — Minthogy a nő az illem világában magasabb rangot foglal el a férfinál, nem kaczérságot, hanem szívélyes leereszkedést tanusít, midőn keze megcsókolását engedélyezi. Ma sokszor erőszakkal történik kézesók-rablás, — mindez az erőszakoskodás, visszasság nyomban megszűnnék, mihelyt a helyes illemszabály lépne életbe s a nő lenne a kezdeményező.

A dobsinai kirándulónak. Az engedély okirat szerint, amelyet elmeneteled után kézbesítettek, a szabadság július 21-én kezdődik s így a 28 nap már augusztus 18-án letelik. De másfelől a te számításod is helyes. Az elismerés megkésztetése a mi buzgalmunkat.

Figyelmes olvasó. Igaza van önnek. A miniszterelnök aligha ismerheti 1862-ből, amikor a berlini egyetem hallgatója volt, a berlini 1896-iki kiállítás. Laptársunkkal bizonyosan lapsus calami történt, a mikor ilyen fureszságot írott.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasszámra:		
Fél órára	40	30
¾ órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félóránál v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért:		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végítzesség a templomban történik	2	1 40
A temetőbe ki és vissza	1 20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházból jövet	50	30
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	80	60
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	50	30
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 kr. díj jár.	1	70
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszusz-gyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Nyilttér.

Henneberg-selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 ft 65 krtig méterenkint — sima, csikos, koczkázott, mintázott, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (os. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. **1**

696-50-30

1087. sz.

1896.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak 18593. 1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint C. Knuth Károly budapesti gyáros részére Hegedüs István debreczeni lakostól 200 ft tőke, ennek 1895. évi november hó 3. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 60 ft 22 kr. perköltség erejéig 1896. évi július hó 7-én bíróság lefoglalt és 877 frtra becsült deszka- és faneműek és háziutorokból álló ingóságok **1896. évi augusztus hó 24-én délelőtti 10 órakor** kezdetét veendő és alperes majorsági földjén s folytatva 629. számú lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi augusztus hó 5-én.

Török Péter,
bírói kiküldött.

744-1-1

MOLL SEIDLITZ-POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorférv, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles haziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak **2 korona.**

Hamisítások törvényileg feyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzőlsavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egy-szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjegygyel ellátott üveg ára **60 krajczár.**

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS; I, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek.

A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: **DEBRECZENBEN** Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsnek V. E. gyógyszerész és **Szent-Királyi Tivadar** uraknál.

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Disz-mű-könyvkötészet